

Se schimba tratamentul fiscal al facturilor neîncasate - ștergerea datoriei se deduce integral, dar recuperarea ei este penalizată

Societațile comerciale care se confruntă cu probleme la încasarea facturilor vor beneficia, de anul viitor, de o îmbunătățire a condițiilor în care își pot deduce pierderile provenite din creanțele neîncasate de la clienți. Este vorba de o relaxare a prevederilor fiscale, ce ar urma să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2021 și care ofera posibilitatea deducerii integrale a provizioanelor constituite pentru clienții rau-platnici, față de plafonul de 30% impus în prezent. Pentru deducerea integrală, rămân însă în vigoare o serie de condiții: creanța să fie mai veche de 270 de zile, să nu fie garantată și să nu fie asupra unei persoane afiliate.

Măsura, solicitată de multă vreme de mediul de afaceri, este bine-venită în special în contextul pandemiei de COVID-19, când tot mai multe firme se confruntă cu întârzieri la încasarea facturilor. În același timp, este de menționat faptul că, pentru facturile emise și neîncasate, furnizorul plătește la stat taxa pe valoarea adăugată și impozitul pe profit din propriile fonduri.

Această modificare va duce la diminuarea poverii fiscale pentru societățile comerciale afectate de problemele financiare ale clienților lor. În plus, acestea vor fi stimulate să se comporte prudent și să se protejeze față de riscul de neîncasare, prin constituirea de provizioane din timp și la o valoare cât mai apropiată de cea a creanței restante, pentru prezentarea unei imagini corecte a situațiilor financiare. Totodată, posibilitatea de a diminua impozitul de plată cu 16% din valoarea provizionului este menită să compenseze efectul negativ generat de neîncasarea facturilor în fluxurile de numerar.

Restricțiile fiscale impuse la vânzarea creanțelor, încă în vigoare

Această modificare a Codului fiscal este de apreciat, însă rămâne deschisă o altă „rană” veche, și anume o prevedere care reduce accesul companiilor la finanțare prin operațiuni de tip factoring. Este vorba de limitarea deducerii pierderilor din cesiunea de creanțe la un plafon de 30%. Dacă o creanță este vândută, de exemplu, la un sfert din valoarea ei nominală, diferența de 75%, considerată pierdere, nu este deductibilă integral, ci doar în proporție de 30%. Astfel, pentru a recupera 25% din valoarea creanței, creditorul va trebui să suporte, pe lângă pierderea comercială de 75%, și un cost fiscal de aproape 9%, reprezentând partea din pierdere care nu poate fi dedusă fiscal în acest exemplu.

Cu alte cuvinte, deductibilitatea integrală a provizioanelor pentru facturile neîncasate este favorabilă, dar incompletă. Practic, dacă un creditor decide să renunțe la o creanță, beneficiază de deducerea integrală a pierderii, dar dacă vrea să recupereze o parte, trebuie să scoată bani în plus „din buzunar”.

Efectele negative ale acestei neconcordanțe în tratamentul fiscal se vor vedea cu adevărat în special anul viitor, când multe companii care vor avea nevoie să apeleze la operațiuni de finanțare a fluxurilor de numerar pentru facturi neîncasate vor constata că trebuie să suporte un cost fiscal semnificativ. În plus, această limitare va afecta și bancile comerciale, care se vor confrunta cu credite neperformante în creștere după expirarea moratoriului (posibilitatea amânării plății ratelor).

Este de remarcat și faptul că tratamentul din legislația românească este foarte restrictiv prin comparație cu celelalte state membre ale Uniunii Europene. Conform unei analize comparative Deloitte, majoritatea covârșitoare a statelor membre acordă deductibilitate integrală pentru pierderile înregistrate de către instituțiile de credit ca urmare a vânzării de creanțe rezultate din credite neperformante, iar celelalte pun anumite condiții și limitări, dar mai puțin restrictive decât cele din România.

Așadar, modificările aduse recent Codului Fiscal, îndelung așteptate de mediul de afaceri, sunt binevenite, însă

insuficiente, în condițiile în care anul viitor se anunța unul mai dificil, iar probabilitatea sa ne confruntăm cu o majorare a nivelului creanțelor neîncasate și a creditelor neperformante este în creștere.